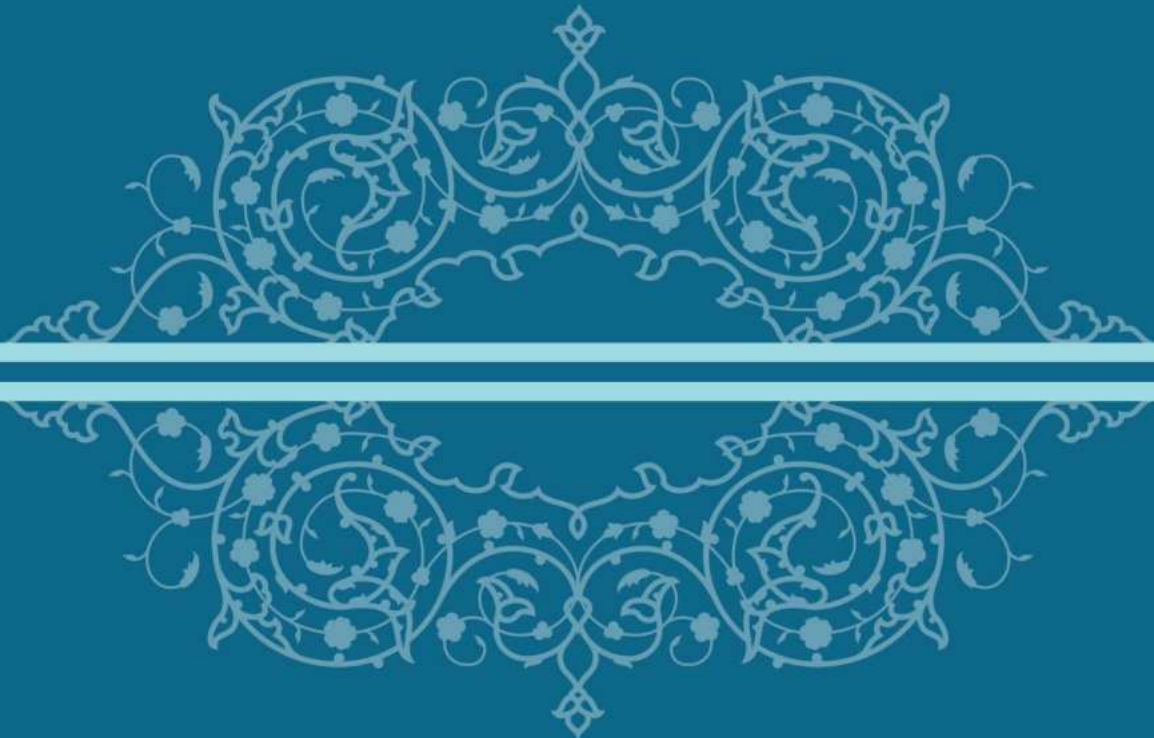

مجله الکترونیکی گوهر تندرستی

شہریور ماہ ۱۴۰۴

مجله الکترونیکی گوهر تندرستی - شماره ۶۰

شهریور ماه ۱۴۰۴

- سردبیر و مدیر مسئول: کارن یحیائی
- طراحی، گرد آوری و تدوین: مارال صمصامی
- اخبار و رویدادها: فاطمه شهاب الدین
- تصاویر: احسان سلیمی نیا
- مطالب آموزشی: دکتر مریم شیبانی - عاطفه طاهری - لیلا زیودار چگینی - آذر نظامی خانقاه
- گفتگوی صمیمانه: علی شاه حسینی

سخن سردیر

به نام خدا

خدمات اورژانس پیش بیمارستانی به‌عنوان نخستین و حیاتی‌ترین حلقه در زنجیره حفظ حیات و سلامت، نقش بسزایی در نجات جان انسان‌ها ایفا می‌کند و همیشه در شرایط بحرانی و اضطراری، حضوری مؤثر و تعیین‌کننده دارد. در جنگ ۱۲ روزه اخیر نیز اورژانس پیش بیمارستانی همچون گذشته با تکیه بر تجربه، مهارت و فداکاری‌های خود در میدان جنگ، جان بسیاری را نجات داد و به‌عنوان یکی از ارکان اصلی سامانه امدادی کشور، خدمات بی‌نظیری را به مردم ارائه نمود.

این تلاش‌ها در شرایطی انجام می‌شود که تیم‌های اورژانس با چالش‌های فراوانی مانند محدودیت‌های منابع و شرایط پیچیده محیطی مواجه هستند. با این حال، عزم راسخ و تعهد به انجام وظیفه، باعث شده است که کارکنان اورژانس پیش بیمارستانی همواره در راستای نجات جان انسان‌ها و تأمین سلامت مردم در هر شرایطی، به بهترین نحو عمل کنند. این روز فرصتی است برای تجلیل از این جانفشانی‌ها و سپاس‌گزاری از تمام کسانی که در این حوزه فعالیت دارند. اینجانب از زحمات و تلاش‌های کارکنان خدوم اورژانس و فوریت‌های پزشکی و تکنسین‌های عزیز تقدیر کرده و سالروز تأسیس اورژانس و روز ملی فوریت‌های پزشکی را به همه زحمتکش‌ان این عرصه تبریک عرض می‌نمایم و از خداوند متعال سرافرازی و سعادت طلب می‌نمایم.

کارن یحیائی

مدیر روابط عمومی و امور بین‌الملل دانشگاه

فهرست

۱	سخن سردبیر
۳	برگزیده ای از بیانات مقام معظم رهبری
۵	برگزیده ای از سخنان نماینده معزز ولی فقیه در استان
۶	سخن استاندار
۷	سخن رئیس دانشگاه
۸	اخبار و رویدادها
۱۹	مطالب آموزشی
۲۵	گفتگوی صمیمانه

Web: semums.ac.ir , Email: pr.semums@semums.ac.ir , [Instagram.com/semums.ir](https://www.instagram.com/semums.ir)

Telegram: @semums, Eitta: @semums1368, Rubika: @semums1368

Tel: 023-33448995

SMS: 30002316

آدرس: سمنان، بلوار بسیج، ستاد مرکزی دانشگاه علوم پزشکی استان سمنان، حوزه ریاست، مدیریت روابط عمومی و امور بین الملل دانشگاه

برگزیده ای از بیانات مقام معظم رهبری (مد ظله العالی) در دیدار رئیس‌جمهور و اعضای هیئت دولت

بسم الله الرحمن الرحيم

اولاً خداقوت عرض میکنیم به همه‌ی حضرات و دوستان در مجموعه‌ی دولت چهاردهم؛ چه مدیران فعال، چه کارکنان فعال، بخصوص آن دستگاه‌هایی که در این آزمون دوازده‌روزه نقش آفریدند که جناب آقای دکتر پزشکیان اشاره کردند، [مانند] وزارت بهداشت و بعضی از نقاط دیگر. ما هم اطلاع داریم که اینها در این دوازده روز با فداکاری به معنای واقعی کلمه، نقش‌آفرینی کردند. از همه‌ی آنها تشکر میکنیم. دوستانی از مسئولان کشور که با مردم حرف میزنند، راوی قدرت و قوت و امکانات کشور باشند - مثل این صحبتی که امروز ایشان کردند - راوی

ضعفها نباشند. بله، ما ضعف داریم، نقص داریم، کمبود داریم؛ کدام کشور ندارد؟ لکن قوت‌هایی داریم، توانایی‌هایی داریم، کارهایی شده، تلاشی‌هایی شده؛ اینها را روایت کنیم و به مردم بگوییم. هم مطبوعات در این زمینه مسئولند، هم صداوسیما مسئول است، و بیش از همه خود مسئولان دولتی مسئولند که وقتی جلوی مردم پشت آن بلندگو قرار میگیرند، راوی ضعف و ناتوانی و ناامیدی و مانند اینها نباشند. آقای رئیس‌جمهور الان حدود نیم ساعت صحبت کردند؛ همه‌ی نقطه‌ها [در صحبتشان] نقطه‌های قوت بود. بنده البته آشنایی با مسائل اجرایی دارم، سالها در اجرا بوده‌ام، میدانم که فاصله‌ی بین خواستن و تصمیم‌گیری کردن با شدن، فاصله‌ی کمی نیست - این را همه میدانیم - اما اینکه انسان بخواهد، اینکه انگیزه داشته باشد، اینکه همت داشته باشد، اینکه امیدوار باشد که خواهد توانست، بخش مهمی از عامل تحقق خواسته‌ها است. این، آن مطلب لازمی بود که من واقعاً به خاطر این صحبت‌ها هم از آقای دکتر پزشکیان تشکر میکنم. به دوستان عزیزمان عرض میکنم از فرصت خدمت به مردم قدردانی کنید. این فرصت اولاً به همه داده نمیشود، ثانیاً همیشه داده نمیشود. من و شما چند سال یک مسئولیتی داریم، یک کاری داریم، یک میدانی داریم که میتوانیم در این میدان حرکت کنیم، کار کنیم، به مردم خدمت کنیم و میتوانیم در این مدت خدا را از خودمان راضی کنیم؛ این را از دست ندهیم. از ساعت‌ساعت این عمر خدمتی خودمان استفاده کنیم. اگر این توصیه را عمل کنیم و تحقق پیدا کند و به موازی‌کاری و بی‌کاری و کم‌کاری و سرگرم شدن به مسائل دیگر نپردازیم، به نظر من همان‌طور که گفتند، مشکلات حل خواهد شد و در کوتاه‌مدت یا میان‌مدت هم حل خواهد شد؛ این‌جور نیست که حالا بگوییم منتظر سال‌ها خواهیم بود. بخصوص در مورد آن مسائل اقتصادی و مسائلی

که به معیشت مردم ارتباط پیدا میکند، بایستی خیلی جدی‌تر عمل کرد. منتظر تحولات بیرونی هم نباشیم. در دنیا، در عالم سیاست، در عالم دیپلماسی، حوادثی اتفاق می‌افتد؛ منتظر آنها نمایم، کار خودمان را انجام بدهیم. آن کسانی که وظیفه‌شان آن کارها است، آنها را انجام می‌دهند. ما کار موظف خودمان را انجام بدهیم. روحیه‌ی کار و تلاش را غلبه بدهیم بر حالت «نه جنگ، نه صلح» که دشمن می‌خواهد بر ما تحمیل کند. یعنی یکی از ضررها و خطرهای کشور همین حالت «نه جنگ، نه صلح» است که خب خوب نیست، فضای خوبی نیست. روحیه‌ی کار را، روحیه‌ی تلاش را، همت و انگیزه را، با گفتن، با عمل کردن، با نشان دادن نتایج، بر این حالت غلبه بدهیم. وظیفه‌ی مهم دولت‌ها تقویت مؤلفه‌های قدرت ملی و عزت ملی است. در همه‌ی دنیا این‌جور است که وظیفه‌ی همه‌ی دولت‌ها این است که مؤلفه‌های قدرت ملی را تقویت کنند که مهم‌ترین آنها روحیه و انگیزه و یکپارچگی ملت است؛ یعنی از مؤلفه‌های قدرت - اگر چنانچه بخواهیم شماره کنیم - مهم‌ترینش همین است که ملت یکپارچه باشد، باروحیه باشد، امیدوار باشد، با انگیزه باشد. ما در کارکرد خودمان، در حرف زدن خودمان، در پابندی‌مان به وظایف خودمان بایستی این روحیه را در ملت به وجود بیاوریم و اگر وجود دارد، تقویت کنیم و مانع بشویم از زوال آن روحیه.

والسلام علیکم ورحمة الله و بركاته

همه ما به معنای واقعی کلمه نیازمند شهدا هستیم

در آستانه برگزاری رویداد عظیم دومین کنگره ملی ۳ هزار شهید استان سمنان، آیین اهتزاز پرچم این کنگره با حضور نماینده ولی فقیه در استان و امام جمعه سمنان، فرمانده سپاه قائم آل محمد(عج) استان، معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی استاندار، مدیرکل بنیاد حفظ و نشر ارزش‌های دفاع مقدس، فرماندار سمنان و جمعی از مدیران دستگاه‌های اجرایی استان در میدان نماز سمنان برگزار شد. در این مراسم حجت‌الاسلام والمسلمین

مطیعی نماینده ولی فقیه در استان و رییس شورای سیاست‌گذاری کنگره ۳ هزار شهید استان سمنان با گرامیداشت یاد و خاطره شهدای گلگون کفن انقلاب اسلامی بویژه شهدای هفته دولت گفت: شهدای عظیم‌الشان انقلاب اسلامی، نیازی به برگزاری چنین مجالسی ندارند بلکه ما به معنای واقعی کلمه نیازمند استمداد از آنان هستیم. امام جمعه سمنان با تأکید بر توصیه قرآن کریم و منابع دینی بر بهره‌گیری از آثار گذشتگان بویژه شهدا، به بیان روایتی از مولای متقیان حضرت علی(ع) پرداخت و گفت: در این باره حضرت می‌فرماید من در گذشته، برادر مجاهدی در راه خدا داشتم که دنیا در چشم او کوچک بود و این امر، او را در چشم من با عظمت قرار داده است. وی با بیان اینکه آحاد ملت ایران نیازمند فرهنگ ایثار و شهادت هستند، اظهار کرد: امیدواریم خداوند به همه ما توفیق گام برداشتن در مسیر شهدا را عنایت فرماید. حجت‌الاسلام والمسلمین مطیعی با یادآوری ابعاد مختلف جنگ تحمیلی اخیر گفت: در مسیر شهدا باید از سبک زندگی، مقاومت و پایداری شهدا و تبعیت آنان از امام جامعه مسلمین الگوبرداری کنیم. نماینده ولی فقیه در استان با بیان اینکه ملت ایران در مقاطع مختلف در برابر تمام توطئه‌های استکبار جهانی و صهیونیسم بین‌الملل ایستادگی کرده‌اند، خاطرنشان کرد: امیدواریم در مسیر خدمت به فرهنگ ایثار و شهادت و معرفی این فرهنگ به نسل جوان و نوجوان سربلند و پیروز باشیم.

@Mortezamotiee_ir

پیام استاندار سمنان به مناسبت هفته دفاع مقدس

بسم الله الرحمن الرحيم

هفته دفاع مقدس یادآور روزهای حماسه، ایثار و مجاهدت ملتی است که با ایمان راسخ و روحیه جهادی، از کیان اسلام و میهن عزیزمان دفاع کردند و برگ زرینی در تاریخ پرافتخار ایران اسلامی رقم زدند. این ایام، فرصتی است برای گرامیداشت یاد و خاطره شهیدان والامقام، جانبازان سرافراز، آزادگان عزیز و خانواده‌های معزز آنان که با صبر و استقامت، تداوم‌دهنده راه ایثار و مقاومت هستند.

اینجانب ضمن گرامیداشت این ایام و ادای احترام به مقام شامخ شهدای والامقام، از مردم همیشه در صحنه و ولایت‌مدار استان سمنان دعوت می‌کنم با حضوری باشکوه در دومین کنگره ملی سه هزار شهید استان سمنان، بار دیگر با آرمان‌های امام راحل (ره)، مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) و شهدای عزیز تجدید میثاق نموده و با نمایش وحدت و همدلی، پاسداشت واقعی فرهنگ ایثار و شهادت را به منصفه ظهور برسانند. امید است با عنایت خداوند متعال و همت مردم مؤمن و شهیدپرور استان، این کنگره گامی مؤثر در ترویج فرهنگ ناب ایثار و شهادت و انتقال این ارزش‌های والا به نسل‌های آینده باشد.

کولیوند

استاندار سمنان

پیام سرپرست دانشگاه به مناسبت فرا رسیدن هفته دولت با شعار ۱۲ ماه تلاش، ۱۲ روز دفاع

دکتر علی رشیدی پور سرپرست دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان سمنان در پیامی فرا رسیدن هفته دولت با شعار "۱۲ ماه تلاش، ۱۲ روز دفاع" را گرمای داشت و این ایام را به خانواده بزرگ این دانشگاه تبریک گفت. متن پیام به شرح زیر است:

بسم الله الرحمن الرحيم

هفته دولت، یادآور ایثار، فداکاری و ازخودگذشتگی کسانی است که برای اعتلای ایران اسلامی، خدمت را عبادت دانستند و با صداقت و کارآمدی در مسیر توسعه کشور گام برداشتند. این هفته فرصتی مغتنم است تا بار دیگر بر اهمیت تلاش‌های شبانه‌روزی کارگزاران نظام در جهت ارتقای سلامت، رفاه و پیشرفت جامعه تأکید شود. شعار امسال با عنوان «۱۲ ماه تلاش، ۱۲ روز دفاع» تداعی‌گر همت بلند مردان و زنانی است که در طول سال، خدمت صادقانه به مردم را وظیفه خود می‌دانند و در سخت‌ترین شرایط همچون دفاع جانانه ملت ایران در برابر جنگ تحمیلی ۱۲ روزه، با ایستادگی و ایمان، ارزش‌های نظام اسلامی را پاس می‌دارند. ملت ایران در آن روزهای خطیر با تکیه بر ایمان، اتحاد و مقاومت، توانستند در برابر دشمن تا دندان مسلح بایستند و الگویی ماندگار از ایثار و ایستادگی در تاریخ رقم بزنند. امروز نیز همان روحیه جهاد، تلاش و مقاومت باید سرلوحه مسئولان و خدمتگزاران کشور قرار گیرد تا با عزمی راسخ و توکل بر خداوند متعال، در مسیر توسعه پایدار و خدمت‌رسانی شایسته به مردم عزیزمان حرکت کنیم. اینجانب ضمن گرامیداشت یاد و خاطره شهیدان رجایی و باهنر و همه شهدای گرانقدر انقلاب و دفاع مقدس، فرارسیدن هفته دولت را به تمامی دولتمردان خدوم، کارکنان و تلاشگران نظام سلامت تبریک عرض نموده و توفیق روزافزون همه خدمتگزاران صدیق این مرز و بوم را از خداوند متعال مسئلت دارم.

دکتر علی رشیدی پور

سرپرست دانشگاه

اخبار و رویدادها

حضور سرپرست و اعضای هیات رئیسه دانشگاه علوم پزشکی استان سمنان
در میز خدمت نماز جمعه سمنان ۱۴۰۴/۰۶/۰۳

کلینیک تخصصی برادران رضایی دامغان شبانه روزی شد ۱۴۰۴/۰۶/۰۳

پیام تبریک دکتر علی رشیدی پور سرپرست دانشگاه به مناسبت روز کارمند
۱۴۰۴/۰۶/۰۴

دکتر حسین زاده سرپرست معاونت درمان دانشگاه علوم پزشکی استان سمنان:
دستگاه جدید و پیشرفته آنژیوگرافی بیمارستان کوثر سمنان بزودی وارد چرخه
خدمت می شود. ۱۴۰۴/۰۶/۰۴

بررسی وضعیت دانشکده داروسازی توسط دکتر رشیدی پور سرپرست
دانشگاه ۱۴۰۴/۰۶/۰۵

دکتر رشیدی پور سرپرست دانشگاه، روز داروساز را تبریک گفت ۱۴۰۴/۰۶/۰۵

دیدار نماینده مردم شریف شهرستان دامغان با سرپرست دانشگاه علوم
پزشکی استان سمنان ۱۴۰۴/۰۶/۰۸

نجات مادر و نوزاد؛ زایمان موفق با کمک فرشته‌های نجات اورژانس ۱۱۵ در
شهرستان سمنان ۱۴۰۴/۰۶/۰۸

یازدید سرپرست دانشگاه علوم پزشکی استان سمنان از بیمارستان معتمدی

گرمسار ۱۴۰۴/۰۶/۰۸

درخشش همکار مرکز بهداشت شهرستان سمنان در مسابقات پومسه

۱۴۰۴/۰۶/۰۸

افتتاح اولین مرکز مردمی «نفس» در دامغان با محوریت تحقق جوانی جمعیت

و پیشگیری از سقط جنین ۱۴۰۴/۰۶/۰۹

دانشگاه علوم پزشکی استان سمنان همگام با کمیته امداد امام خمینی (ره)

استان در برگزاری اردوی جهادی الکفیل ۱۴۰۴/۰۶/۰۹

پیام سرپرست دانشگاه علوم پزشکی استان سمنان به مناسبت روز بهروز

۱۴۰۴/۰۶/۱۲

ایثار خانواده احمدی؛ هدیه زندگی به بیماران نیازمند ۱۴۰۴/۰۶/۱۲

نشست تخصصی پرستاری در بیمارستان ولایت با حضور مدیر پرستاری

دانشگاه علوم پزشکی استان سمنان ۱۴۰۴/۰۶/۱۲

گرامیداشت روز بهروز با تجلیل از بهروزان، مراقبان سلامت و مربیان نمونه در

دانشگاه علوم پزشکی استان سمنان ۱۴۰۴/۰۶/۱۵

حضور فعال دانشگاه علوم پزشکی استان سمنان در چهارمین همایش و

نمایشگاه بین‌المللی مراکز درمانی ۱۴۰۴/۰۶/۱۶

افتخار آفرینی فرزند خانواده دانشگاه علوم پزشکی استان سمنان با کسب

عنوان قهرمانی پارکو ۱۴۰۴/۰۶/۱۶

افتخار آفرینی تیم فوتسال بیمارستان معتمدی در مسابقات هفته دولت

۱۴۰۴/۰۶/۱۶

در آئین گرامیداشت هفته دولت و معارفه معاونان پیشین و جدید دانشگاه
مطرح شد:

تاکید سرپرست دانشگاه بر ضرورت امیدآفرینی، مشورت گرایی، جانشین
پروری و توسعه برنامه های فرهنگی در دانشگاه ۱۴۰۴/۰۶/۱۶

کلینیک تخصصی قلب و عروق در شهرستان گرمسار افتتاح شد
۱۴۰۴/۰۶/۱۶

هیات رئیسه دانشگاه علوم پزشکی استان سمنان بروحدت و برنامه ریزی
برای کنگره سرداران و سه هزار شهید استان تاکید کرد. ۱۴۰۴/۰۶/۱۶

مشارکت گسترده دانشگاه علوم پزشکی استان سمنان در طرح جهادی

الکفیل ۱۴۰۴/۰۶/۱۸

نشست مشترک مسئولان دانشگاه علوم پزشکی استان سمنان با

مسئولان شهرستان سرخه پیرامون ارتقای بیش از پیش دانشکده

پیراپزشکی برگزار شد ۱۴۰۴/۰۸/۱۹

اطلاعیه مهم دانشگاه علوم پزشکی استان سمنان در خصوص دستگاه

جدید آنژیوگرافی ۱۴۰۴/۰۶/۲۲

رکورد شکنی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی استان سمنان در ورود
به دوره تخصص (دستپای پزشکی) سال ۱۴۰۴/۰۶/۲۲

سفر رئیس دانشگاه علوم پزشکی استان سمنان به شهرستان گرمسار و
تجلیل از بهورزان نمونه گرمسار ۱۴۰۴/۰۶/۲۳

جلسه هماهنگی مدیران روابط عمومی دستگاه‌های اجرایی استان
سمنان برای پوشش خبری دومین کنگره ملی ۳۰۰۰ شهید استان
سمنان ۱۴۰۴/۰۶/۲۴

آزمایشگاه مرکز خدمات جامع سلامت جزن شهرستان دامغان افتتاح شد

۱۴۰۴/۰۶/۲۴

قدردانی ستاد اربعین حسینی (ع) استان سمنان از دکتر رشیدی پور رئیس دانشگاه و رئیس کمیته بهداشت و درمان و امداد و نجات ستاد اربعین سمنان

استان سمنان ۱۴۰۴/۰۶/۲۵

دیدار نماینده سفارت ژاپن با رئیس دانشگاه علوم پزشکی استان سمنان

۱۴۰۴/۰۶/۲۵

پیام تبریک رئیس دانشگاه به مناسبت پنجاهمین سالگرد تأسیس

اورژانس پیش بیمارستانی ۱۱۵ ۱۴۰۴/۰۶/۲۵

در آستانه پنجاهمین سالگرد تأسیس اورژانس؛

دیدار رئیس و مسئولان اورژانس ۱۵ دانشگاه با نماینده رهبر معظم انقلاب

در استان سمنان ۱۴۰۴/۰۶/۲۶

سرپرست معاونت غذا و دارو دانشگاه از ممنوعیت دریافت حق فنی در زمان

ثبت و عرضه شیر خشک خبر داد ۱۴۰۴/۰۶/۲۶

آئین بهره‌برداری از دستگاه جدید آنژیوگرافی بیمارستان کوثر سمنان برگزار

شد ۱۴۰۴/۰۶/۲۷

بازدید مسئولان استانی و شهرستانی از پروژه‌های عمرانی در دست احداث

دانشگاه علوم پزشکی استان سمنان ۱۴۰۴/۰۶/۲۷

افتخارآفرینی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی استان سمنان در
هفدهمین المپیاد علمی کشور ۱۴۰۴/۰۶/۲۹

سرپرست معاونت غذا و دارو دانشگاه:

کشف و توقیف بیش از ۱۷ هزار قلم کالای تاریخ گذشته غیرمجاز و غیر
بهداشتی توسط دانشگاه علوم پزشکی استان سمنان ۱۴۰۴/۰۶/۲۹

اهدای عضو جوان گرمساری به بیماران نیازمند در انتظار پیوند
۱۴۰۴/۰۶/۲۹

ارائه بیش از ۷۰۰ خدمت دندانپزشکی در سایه عزم جهادی خانواده
دانشگاه علوم پزشکی استان سمنان ۱۴۰۴/۰۶/۲۹

نشست مشترک رئیس دانشگاه آزاد اسلامی واحد مهدیشهر با رئیس
دانشگاه علوم پزشکی استان سمنان ۱۴۰۴/۰۶/۳۰

پیام دکتر رشیدی پور رئیس دانشگاه به مناسبت فرارسیدن هفته دفاع
مقدس ۱۴۰۴/۰۶/۳۱

دیدار رئیس و جمعی از کارکنان مرکز اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت
حوادث دانشگاه با دکتر رشیدی پور رئیس دانشگاه علوم پزشکی استان
سمنان ۱۴۰۴/۰۶/۳۱

رئیس اورژانس پیش بیمارستانی و مدیریت حوادث دانشگاه:

در هر ۷۵ دقیقه یک مزاحمت تلفنی با اورژانس پیش بیمارستانی ۱۱۵
دانشگاه داریم ۱۴۰۴/۰۶/۳۱

مطالب آموزشی

نگرش به فرزندآوری

نویسندگان: عاطفه طاهری، کارشناس ارشد مشاوره در مامایی-کارشناس جوانی جمعیت معاونت بهداشتی

لیلا زیودارچگینی، کارشناس ارشد مامایی-کارشناس مسئول سلامت مادران معاونت بهداشتی

آذر نظامی خانقاه، رئیس گروه جوانی جمعیت معاونت بهداشتی

در سال های گذشته، تحولات جمعیتی چشمگیری در دنیا رخ داده است که یکی از این تغییرات، کاهش بی سابقه باروری در کل مناطق دنیا بوده است (۱). در چند دهه اخیر سطح باروری در ایران از حدود ۷ فرزند برای هر زن در اوائل دهه شصت، به ۲ فرزند در دهه هشتاد کاهش یافت. این کاهش به لحاظ شتاب و مدت زمان وقوع، تجربه ای بی نظیر را در سطح جهانی رقم زده است (۲). طی سه دهه گذشته نرخ باروری کل در ایران از ۶/۳ به ۱/۲۹ نزول یافته و در بین کشورهای آسیایی رتبه اول درصد کاهش را کسب کرده است (۳، ۴). براساس سرشماری سال ۱۳۹۵ ایران نرخ باروری ۱/۲۴ درصد کاهش یافته است (۵) و از نظر نرخ باروری در بین ۲۲۸ کشور رتبه ۱۴۷ را به خود اختصاص داده است (۶). با توجه به نرخ پائین باروری، سازمان ملل سه پیامد الگوی رشد جمعیتی را عنوان کرده که شامل رشد جمعیتی منفی (۵/۲۳)، رشد جمعیتی متوسط رو به پائین (۵/۳۵) یا رشد جمعیتی مثبت (نزدیک به ۵/۸۹ درصدی) را در سال ۱۴۳۰ برای آینده باروری ایران پیش بینی کرده است (۷). تحقق یکی از سه الگوی رشد جمعیتی ذکر شده در کشور به علل مختلفی از جمله تمایلات و ترجیحات باروری زوجینی بستگی دارد که در آینده به فرزندآوری مبادرت خواهند کرد (۸). انگیزه ها و ترجیحات باروری، موضوعاتی پیچیده هستند که دارای ریشه های فرهنگی، رفتاری و عقیدتی بوده و در بستر انتقال جمعیتی و توسعه اقتصادی و اجتماعی تغییر می یابند (۹). در حال حاضر، اصل داشتن فرزند و زمان آن توسط اکثر مردم زیر سوال رفته است (۱۰) و کم رنگ شدن تمایل به فرزندآوری به لیست مشکلات جمعیتی اضافه شده است که نیاز به ارائه راه حل برای این مشکل احساس می شود (۱۱).

فرزندآوری پدیده مهمی در حرکات جمعیتی و محور توسعه پایدار برای کشورهایی که سطح جانشینی پایینی دارند محسوب می شود. هر چند فرزندآوری و تولد ظاهراً امر ساده ای به چشم می آید، اما مسئله ای پیچیده ای است که عوامل کمی و کیفی متعددی به آن مرتبط است. آگاهی از تمایل به فرزندآوری بین زنان و مردان متأهل و عوامل مؤثر بر این پدیده، شناخت قابل توجهی در جریان تحولات جمعیتی به وجود

خواهد آورد (۱۲) از دیگر علل کاهش نرخ باروری در جهان افزایش هزینه های زندگی، افزایش سن ازدواج، مشکلات اقتصادی و سیاست تک فرزندی است (۱۳). ولشانی و همکاران در مطالعه ای که در سال ۱۳۹۸ انجام داده اند عوامل سوق دهنده و بازدارنده برای فرزندآوری را شامل پایین آمدن هزینه های درمان ناباروری (۷۶٪)، مشکل شدن فرزندآوری با بالا رفتن سن (۷۴/۸٪)، تأثیر درد و عارضه بارداری و زایمان (۶۲/۵٪)، اعتقاد فرد و همسرش به تأثیر فرزند در استحکام زندگی (۵۸/۶۵٪) و مفید بودن فرزند در هنگام پیری (۵۲/۱۵٪) بیان نموده اند و آنها بیشترین دلایل بازدارنده را نگرانی از تأمین آینده تحصیلی (۸۲/۳٪)، نگرانی از تأمین امنیت شغلی فرزندان (۸۰/۳٪)، افزایش مشکلات اقتصادی با آوردن فرزند جدید (۵۸/۵٪)، نداشتن درآمد کافی برای آوردن فرزند (۵۷/۳٪)، کافی بودن فرزندان (۵۴/۳٪) و نداشتن مسکن مناسب (۵۳٪) عنوان کرده اند (۱۴).

کاهش پیوسته باروری و عبور از باروری طبیعی به باروری کنترل شده به تدریج ساختار سنی جمعیت را از جوان به سمت پیر تبدیل می کند بطوریکه ادامه روند باروری کنونی در ایران به معنی افزایش قابل توجه جمعیت ۶۵ تا ۷۶ ساله تا سال ۲۰۵۰ خواهد شد در صورتی که برنامه ریزی درخصوص افزایش جمعیت و جایگزینی جمعیت جوان نشود به زودی کشور از نظر تولید و رونق اقتصادی با مشکلات عدیده ای مواجه خواهد شد که این امر باعث پذیرش نیروی کار خارجی و ورود خرده فرهنگ های ناسالم و رونق اخلاقی می شود (۵، ۱۵، ۱۶).

صالح قاسمی در مطالعه ای که در سال ۲۰۱۸ انجام داده علاوه بر مسائل گفته شده از پیامدهای دیگر کاهش نرخ باروری به آسیب های اجتماعی، ارتباط فرد با جامعه و اختلالات ارتباط اجتماعی در فرزندان خانواده های کوچک، مشکلات روانی نسل های آینده، هزینه های مراقبت از سالمندان، ضعف نیروهای دفاعی کشور، کاهش نیروهای جوان و نابغه کشور و حتی زوال نسل بشر اشاره نموده است (۱۷). به دنبال سقوط نرخ باروری طلاق به عنوان یکی از علل تضعیف ساختار روابط عاطفی و از هم پاشیدگی کانون خانواده یک آسیب و معضل اجتماعی می باشد (۱۸). همچنین در پژوهشی که توسط شجاعی و همکاران در سال ۱۳۹۶ انجام داده اند تک فرزندی را یکی از پیامدهای کاهش نرخ باروری معرفی کرده اند که خود باعث حکمرانی در خانواده، در حسرت موقعیت دیگری، توقعات افراطی، تنهایی؛ فقط خودتی و خودت، نیاز به حمایت خانوادگی، در جست و جوی جبران، پیوند اعتباری، ضعف در روابط احساسی، نگرانی های مخرب، برخورد تربیتی والدین، تعدیل خود و مواجهه با باورهای کلیشه ای می شود (۱۹). برخی از کشورها عقیده دارند، هر چه جمعیت بیشتر باشد قدرت کشور بیشتر خواهد بود، لذا به تلاش برای رشد بیشتر جمعیت پرداختند. در جوامعی نیز با اعمال سیاست های کنترل جمعیت، موجب کاهش رشد جمعیت شدند؛ این امر در نهایت سبب شد که از جمعیتی سالمند برخوردار شوند (۱۱).

سازمان توسعه و همکاری اقتصادی تعداد متوسط فرزندان ایده آل برای مردان را کمتر از ۲/۲ و برای زنان ۳/۲ بیان داشته و تمایل به فرزندآوری در ایرلند، بلژیک، فرانسه، استونی و کشورهای شمال اروپا را بالاتر از دیگر کشورها بیان کرده است، در مقابل در اتریش باروری ایده آل در زیر سطح جایگزینی جمعیت در تمام گروه های سنی مردان و زنان برآورد شده و در تعداد زیادی از کشورهای دیگر، میانگین تعداد ایده آل فرزندان بین ۲/۲ و ۴/۲ در سراسر گروه های سنی اعلام شده است (۲۰).

باروری یکی از اجزای تعیین رشد جمعیت است (۲۱). باروری در زنان نتیجه ی یک رفتار در چهار چوب خانواده است که خود حاصل تصمیم گیری زن و مرد برای داشتن فرزند است. برای ایجاد تصمیم فرزندآوری، علاوه بر داشتن احساس نیاز، عوامل متعددی روی این تصمیم گیری تأثیر گذار هستند (۲۲). باروری به عنوان یک واقعیت اجتماعی در سطوح کلان و خرد قابل بررسی است. سطح کلان شامل تأثیر عوامل محیطی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی بر باروری است از سوی دیگر، سطح خرد متشکل از تأثیر عوامل درونی مانند انگیزه ها، تمایلات و نگرش های شخصی نسبت به رفتار باروری است (۲۳). برخی از شواهد نشان می دهد که از جمله دلایل مهم این تغییرها در رفتار باروری، افزایش سن مادر در اولین بارداری، افزایش سن ازدواج، افزایش پوشش استفاده از روش پیشگیری از بارداری، برابری جنسیتی، توانمند سازی زنان در جامعه ی مدرن و عوامل های اقتصادی و اجتماعی (مانند مشارکت زنان به صورت نیروی کار) (۲۴، ۲۵) سطح تحصیلات زن، گرایش های مذهبی (۲۶) می باشد. براساس آخرین بررسی های صورت گرفته، در الگوهای باروری در ایران، شرایط اقتصادی-اجتماعی یکی از محورهای عمده در گرایش به فرزندآوری می باشد (۲۷). به نظر می رسد تغییر در رفتارهای باروری زوجین ممکن است ناشی از تغییرات عمده در نگرش آنها به فرزندآوری باشد (۲۸).

نگرش به معنای "میزان ارزیابی مطلوب یا نامطلوب فرد از رفتار مورد نظر" است. به بیان دیگر نگرش افراد، دیدگاه ها، باورها و احساسات شان را نسبت به طیف وسیعی از موضوعات مختلف درک و طبقه بندی می کند (۲۹، ۳۰). همچنین نگرش به آمادگی فکری روانی افراد گفته می شود که براساس تجربه ای سازمان یافته ایجاد می شود و پاسخ فرد را به موقعیت های مختلف شکل می دهد و رفتارشان را هدایت می کند. شناخت، احساس و آمادگی برای انجام دادن عمل سه جزئی هستند که نگرش را تشکیل می دهند؛ بدین معنا که افراد با دسته بندی اشیا به شناخت دست می یابند و این جزء شناختی می تواند به شخص احساس خوشایند یا ناخوشایندی بدهد و در آخر این دو جزء و احساس با هم می توانند فرد را به انجام دادن عمل خاصی سوق دهند یا از آن باز دارند (۳۱).

رواج شیوه های زندگی متفاوت در بین افراد و نگاه لذت گرایانه آن ها به ازدواج و فرزندآوری، گرایش به فرزندآوری در بین آن ها را کاهش داده است. براین اساس، با توجه به صنعتی شدن جامعه و حتی مدرنیزاسیون و هزینه های بالای فرزندآوری، نگرش زوجین به فرزندآوری تغییر اساسی کرده است (۳۲، ۳۳). مطالعات و شواهد مختلف نشان داده اند، تمایلات و قصد باروری زوجین متأثر از عوامل متعدد زیستی، روانی و اجتماعی است مانند ناباروری، زمان ازدواج، وضعیت اقتصادی (۳۳) ادی - اجتماعی خانواده، اشتغال، سیاست های نگهداری کودک، ثبات در روابط زناشویی، آمادگی برای والد شدن، سطح تحصیلات، فشار اطرافیان و داشتن تجربه والدی و نیز تجربه فرزندآوری دیگران برای داشتن فرزند، از جمله عواملی است که بر قصد و رفتار باروری زوجین به ویژه زنان اثرگذار هستند. در واقع ارزش ها و سلامت خانواده، دیدگاه زوجین نسبت به داشتن فرزند، ارتباطات زناشویی و از سوی دیگر حمایت های دولت، هنجارهای اجتماعی و سازوکار شبکه های اجتماعی ممکن است بر نگرش و رفتار باروری آنها اثرگذار باشد (۳۴).

1. Barid v. No–Nonsense Guide to World Population. 1st ed. New Internationalist: Oxford 2011.
2. Abbasi–Shavazi MJ, McDonald PF, Chavoshi MH, editors. Changes in Family, Fertility Behavior and Attitudes in Iran 2003.
3. Gubhaju B. Fertility transition and population ageing in the Asian and Pacific region. Asia–Pacific Population Journal. 2008;23:55–80+11.
4. Kaboudi M. The decision–making process of childbearing: a qualitative study. Health Monitor (Payesh). 2013;12.
5. Eshaghi M, Mohebi SF, Papynezhad S, Jahandar Z. Childbearing challenges for working women; a qualitative study. Woman in Development & Politics. 2014;12(1):111–34.
6. Zadmehr B. Fertility rates per women in countries of the world 2013 [Available from: <http://bijanzadmehr.com/post/199>].
7. Moshfegh M, Mahmoudi MJ, Moti Haghshenas N. Prospects of Iran's Demographic Changes, the Necessity of Review in Population Policies. Women's Strategic Studies. 2012;14(55 (spring 2012)):151–72.
8. Kazemi S. Way to go wrong 2012 [Available from: <http://hamshahrionline.ir>].
9. Keshavarz H, Bahramian M, Mohajerani AA, Hosseinpour K. Factors Effective in Changing of Reproductive Behaviors of Nomadic and Non–nomadic Tribes in the Semirom Province, Iran. Health System Research. 2012;8(3):456–65.
10. Rijken AJ, Knijn T. Couples' decisions to have a first child: Comparing pathways to early and late parenthood. Demographic Research. 2009;21:765–802.
11. Kalantari S, Abbaszadeh M, Aminmozafari F, Rakeibonab N. The Sociological Study of Attitude to Child bearing and it's some related Factors (Case study: married youth in Tabriz City). Journal of Applied Sociology. 2010;21(1):83–104.
12. Barbian A. Population and Family Planning. Tehran: Nourbakhsh

۲۰۰۱.

۱۳. Tabrizi M. Family behavior. Qom: Maaref; 2012.

۱۴. Torkian Valashani S, Zamani Alavijeh F, Heidari Z, Shoushtari Moghadam E. Fertility desire: Facilitators and inhibitors. Payesh (Health Monitor). 2019;18(3):241-9.

۱۵. عباسی-شوازی م، مکدونالد پ، حسینی-چاوشی م، کاوه-فیروزه ز. بررسی دیدگاه زنان در مورد رفتارهای باروری در استان یزد با استفاده از روشهای کیفی. نامه علوم اجتماعی. ۲۰۰۲؛۲۰(۵):۱۶۹-۲۰۳.

۱۶. Zanjani H-A. The Analysis of demography. Tehran: Organization samt; 2011.

۱۷. Gasemi S. Refreshing the fastest way to reduce the fertility rate in human history Farsnews2018 [Available from: <https://www.farsnews.com/news/139605060006000>].

۱۸. با افزایش نرخ طلاق در ایران. دوفصلنامه مطالعات اسلامی آسیب های TFR قاسمی ص. بازخوانی رابطه کاهش نرخ فرزندآوری اجتماعی. ۲۰۲۲؛۲(۱):۷۹-۹۲.

۱۹. Shojaei J, Yazdkhasti B. One-child living experience: A study of girls over 18 years. Woman in Development & Politics. 2017;15(4):447-76.

۲۰. OECD. Family Database. Ideal and actual number of children 2017 [Available from: https://www.oecd.org/els/family/SF_2_2-Ideal-actual-number-children].

۲۱. Fayyad HN. Fertility in Iraq: Trends, Evolution and Influential Factors. Arab Center for Research & Policy Studies; 2012.

۲۲. Kariman N, Simbar M, Ahmadi F, Vedadhir AA. Socioeconomic and emotional predictors of decision making for timing motherhood among Iranian women in 2013. Iranian Red Crescent Medical Journal. 2014;16(2).

۲۳. Piltan F, Rahmanian M. Investigating Factors Affecting the Tendency toward Childbearing among Married Men and Women (Case of Study: Men and Women aged 25 to 45 years Old in Jahrom). Journal of Iranian Social Development Studies. 2015;7(2):121-34.

۲۴. Khadivzadeh T, Latifnejad Roudsari R, Bahrami M. The Influence of Gender Role and Women's Empowerment on Couples' Fertility Experiences in Urban Society of Mashhad, Iran. *Journal of Midwifery and Reproductive Health*. 2014;2(3):170-9.
۲۵. Ranjbar F, Shirzad M, Kamali K, Akhondi MM, Ghoojani A, Ardakani ZB, et al. Fertility behaviour of Iranian women: a community-based, cross-sectional study. *Archives of Iranian medicine*. 2015;18(1):0-.
۲۶. Khorram R, Hasani M, Karimy M, Mohammadi A, Ranjbaran M. Factors Related to Women's Fertility Intent: A Study Based on the Theory of Rational Action. *Journal title*. 2017;27(3):57-66.
۲۷. شریفی م، حسین-زاده ع-ح، نوح-جاه ص. بررسی الگوی باروری سن ازدواج و استفاده از روش های تنظیم خانواده در بین اقوام مختلف شهرستان اهواز در سال ۱۳۸۸. *علوم اجتماعی (دانشگاه آزاد شوشتر)*. ۲۰۱۰;۸(۴):۹۶-۹۷.
۲۸. Mansourian M, Khoshnevis A. Married womens attitude and sexual preferences about reproductive practice: Tehran case study. *Hum soc sci J Shiraz Univ*. 2006;24(2):129-46.
۲۹. Shirkavand S. Formation and attitude change. *Management Development*. 2033(57):16-9.
۳۰. Ajzen I. The theory of planned behavior. *Organ Behav Hum Decis Process*. 1991;50(2):211-179.
۳۱. Kavehfirouz Z, Zare B, Shamsedini H. The effect of life style dimension on attitudes towards childbearing among married women in Tehran City. *Woman in Development & Politics*. 2016;14(2):217-34.
۳۲. Kaveh Firooz Z, Zare B, Jahanbakhsh Ganjeh S. The effect of socio-cultural capitals on attitudes towards childbearing (Case study: Tehranian couples going to marry). *Quarterly of Social Studies and Research in Iran*. 2017;6(1):119-43.
۳۳. Goodman P, Mackey MC, Tavakoli AS. Factors related to childbirth satisfaction. *Journal of advanced nursing*. 2004;46(2):212-9.
۳۴. Afarini FS, Akbari N, Montazeri A. The relationship between social support and the intention of childbearing in women of reproductive age. *Payesh (Health Monitor)*. 2018;17(3):315-28.

گفتگوی صمیمانه

از مجموعه خاطرات رد سرخ ماسک به مصاحبه دکتر مریم امیر آتشی، از پزشکان خانه بهداشت ایوانکی خواهیم پرداخت، این مصاحبه در **هفتم مرداد ماه سال ۱۳۹۹** انجام شده است و یادآور روزهای پرمخاطره شیوع کرونا و ویروس و ایستادگی مدافعان سلامت است.

سلام دکتر مریم امیر آتشی هستیم از پزشکان شاغل در خانه بهداشت ایوانکی امروز تاریخ هفت مرداد نود و نه، خواستم خاطره‌ای از یکی از بیماران مبتلا به کرونا را برایتان تعریف کنم. هفته گذشته یک خانم مسن به همراه دخترشان به درمانگاه مراجعه کردند و دخترشان گفتند که خانم دکتر مامان چند روزی است که حالت تهوع دارند، بی اشتها شدند، یک مقدار هم ضعف و بی‌حالی پیدا کرده اند. از بیمار پرسیدم که تب و لرز، گلو درد، سرفه خشک، که پاسخ دادند نه. دخترشان با ناراحتی گفت: «خانم دکتر مامان من که کرونا ندارم ما آزمایش دادیم، هیچ مشکلی هم نداشته. این ضعف و بی‌حالی‌شونم که می‌بینید بخاطر اینه که مامان من میوه زیاد استفاده نمی‌کنه یه سرم و آمپول بزنه حالشون خوب میشه.» شروع کردم به معاینه بیمار، تب نداشت، در معاینه کمی تنگی نفس دیدم و گفتم: «مامان جان! شما اخیراً تنگی نفس نداشتین یا احساس نمی‌کنید که وقتی نفس عمیق می‌کشید نفس تون تنگ باشه یا اینکه احساس سنگینی تو قفسه سینه تون کنید؟» بیمار پاسخ داد که احساس تنگی نفس دارد. ولی فرزند این خانم تاکید داشت که علت نفس تنگی مادرش بخاطر استفاده از محلول‌های سفید کننده است. به ایشان گفتم: «حالا شما از کجا مطمئن هستید که مامان یه وقت خدای ناکرده کرونا نگرفته باشه؟» گفت: «آخه می‌دونیم آزمایش هاش خوبه!» پرسیدم که آیا گفتم آزمایش هاشون به پزشک نشون دادید؟» گفت: «نه خانم دکتر، من رفتم تو اینترنت به نظرم آزمایش هاش خوب بوده!» گفتم: «میشه من هم آزمایش‌ها را ببینم؟» وقتی آزمایش‌ها را دیدم، کاملاً شک کردم به کرونا. اما آن خانم قبول نمی‌کرد. از آن‌ها خواستم به یک متخصص عفونی مراجعه کنند و سی‌تی اسکن انجام بدهند. گفتم: «چون سن مادر شما بالاست ما می‌خواهیم، اگر خدای ناکرده ایشون کرونا داشته باشن زودتر تشخیص بدیم و درمان را شروع کنیم که خدای ناکرده مشکلی براشون پیش نیاد.» چند روز بعد مجدد این خانم مراجعه کردند به درمانگاه و من حال مادر را جویا شدم. گفت: «خانم دکتر، ما همان روز رفتیم پیش دکتر عفونی و برای مادر من سی‌تی اسکن نوشتند و جوابش آمد و نشون داد که ریه مادر من درگیر شده و متخصص عفونی هم تشخیص کرونا دادن. ولی خدا رو شکر درگیری ریه شون خیلی کم بوده ولی الان بستری و الان حالشون خیلی بهتر شده.» گفتم: «خوب خدا رو شکر که حالا درگیری ریه شون کم بوده و مشکلی نداشته.»

مصاحبه کننده: علی شاه حسینی- معاون بهداشتی شبکه بهداشت و درمان شهرستان گرمسار

پیاده کننده: سکینه عبداللہی

مدیریت روابط عمومی و امور بین الملل دانشگاه

